

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 1649/24
17.7.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија: Драгице Савелић Николић, председника већа, Зорице Јовановић и Јасминке Бакић, чланова већа, у парници тужиоца АА, из ..., кога заступа пуномоћник Миле Ранкић, адвокат из Лазаревца, ул. Карађорђева бр. 2/11, ТЦ Миленијум, против туженог ЕПС а.д. Београд – Огранак РБ “Колубара”, из Лазаревца, ул. Светог Саве бр. 1, ради накнаде штете, одлучујући о изјављеној жалби туженог на пресуду Основног суда у Лазаревцу, П1 444/23 од 04.03.2024. године, у седници већа одржаној дана 17. јула 2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ пресуда Основног суда у Лазаревцу, П1 444/23 од 04.03.2024. године, у ставу један и два изреке и то тако да се **ОДБИЈА** тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени ЕПС а.д. Београд – Огранак РБ “Колубара” да тужиоцу АА на име накнаде штете због неисплаћене зараде по основу рада у смени исплати:

- износ од 5.474,21 динар са законском затезном каматом почев од 13.04.2018. године па до исплате,
- износ од 5.698,84 динара са законском затезном каматом почев од 16.05.2018. године па до исплате,
- износ од 6.246,65 динара са законском затезном каматом почев од 15.06.2018. године па до исплате,
- износ од 5.697,94 динара са законском затезном каматом почев од 13.07.2018. године па до исплате,
- износ од 2.790,60 динара са законском затезном каматом почев од 15.08.2018.

- године па до исплате,
- износ од 5.524,97 динара са законском затезном каматом почев од 14.09.2018. године па до исплате,
- износ од 5.529,99 динара са законском затезном каматом почев од 12.10.2018. године па до исплате,
- износ од 5.839,35 динара са законском затезном каматом почев од 16.11.2018. године па до исплате,
- износ од 5.461,04 динара са законском затезном каматом почев од 14.12.2018. године па до исплате,
- износ од 6.271,10 динара са законском затезном каматом почев од 16.01.2019. године, па до исплате,
- износ од 2.372,29 динара са законском затезном каматом почев од 14.02.2019. године па до исплате,
- износ од 3.063,18 динара са законском затезном каматом почев од 15.03.2019. године па до исплате,
- износ од 6.736,49 динара са законском затезном каматом почев од 12.04.2019. године па до исплате,
- износ од 6.240,68 динара са законском затезном каматом почев од 15.05.2019. године па до исплате,
- износ од 6.191,84 динара са законском затезном каматом почев од 14.06.2019. године па до исплате,
- износ од 6.257,87 динара са законском затезном каматом почев од 12.07.2019. године па до исплате,
- износ од 3.026,72 динара са законском затезном каматом почев од 16.08.2019. године па до исплате,
- износ од 6.046,40 динара са законском затезном каматом почев од 13.09.2019. године па до исплате,
- износ од 6.265,41 динар са законском затезном каматом почев од 16.10.2019. године па до исплате,
- износ од 6.259,08 динара са законском затезном каматом почев од 15.11.2019. године па до исплате,

-на име накнаде штете због мање исплаћене накнаде зараде за време коришћења годишњег одмора:

- износ од 1.198,32 динара са законском затезном каматом почев од 15.08.2018. године па до исплате,
- износ од 299,58 динара са законском затезном каматом почев од 14.09.2018. године па до исплате,
- износ од 3.293,51 динар са законском затезном каматом почев од 14.02.2019. године па до исплате,
- износ од 1.876,54 динара са законском затезном каматом почев од 15.03.2019. године па до исплате,
- износ од 3.450,15 динара са законском затезном каматом почев од 16.08.2019. године па до исплате,
- износ од 528,69 динара са законском затезном каматом почев од 13.09.2019. године па до исплате, и да на досуђене новчане износе уплати за тужиоца доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање Републичком

Фонду за ПИО, као **НЕОСНОВАН**.

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, жалба туженог и **ПОТВРЂУЈЕ** решење о трошковима поступка садржано у делу става три изреке пресуде Основног суда у Лазаревцу, П1 444/23 од 04.03.2024. године, за износ од 44.507,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка садржано у преосталом делу става три изреке пресуде Основног суда у Лазаревцу, П1 444/23 од 04.03.2024. године године и **ОДБИЈА** захтев тужиоца за накнаду трошкова поступка за износ преко 44.507,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате до износа од 157.024,39 динара са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, као **НЕОСНОВАН**.

ОБАВЕЗУЈЕ СЕ тужилац да туженом накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 24.306,00 динара у року од 8 дана од дана пријема пресуде.

Образложење

Ставом један изреке пресуде Основног суда у Лазаревцу, П1 444/23 од 04.03.2024. године, усвојен је тужбени захтев тужиоца и обавезан је тужени да на име мање исплаћене зараде по основу сменског рада тужиоцу исплати износе, са каматом, као у њеном садржају, и да на досуђене новчане износе уплати за тужиоца доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање Републичком Фонду за ПИО.

Ставом два изреке обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде штете због мање исплаћене накнаде зараде за време коришћења годишњег одмора исплати износе, са каматом, као у њеном садржају, и да на досуђене новчане износе уплати за тужиоца доприносе за обавезно пензијско и инвалидско осигурање Републичком Фонду за ПИО и да плати све трошкове спора, са каматом почев од дана пресуђења до исплате.

Ставом три обавезан је тужени да тужиоцу на име накнаде трошкова парничног поступка исплати износ од 157.024,39 динара са законском затезном каматом почев од дана извршности па до исплате.

Против наведене пресуде тужени је, благовремено, изјавио жалбу из свих разлога прописаних чланом 373 ЗПП-а.

Испитујући правилност побијане пресуде у границама овлашћења из одредбе члана 386 ЗПП-а, Апелациони суд у Београду, као другостепени суд, је нашао:

-жалба је делимично основана.

У поступку доношења ожалбене пресуде нема битних повреда одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 ЗПП-а, на које Апелациони суд пази по службеној дужности, нити се жалбом указује на друге битне повреде одредаба

парничног поступка, које би биле од утицаја на правилност ожалбене пресуде.

Према чињеничном утврђењу у току првостепеног поступка следи да је тужилац у периоду од 01.11.2016 године до 31.10.2019. године, послове обављао у смени на тај начин што је послове обављао радећи сваки други дан у времену од 07 до 19 часова, односно да је исти радио сваки други дан по 12 часова, а организација рада је таква да тужилац мења другог запосленог на истом радном месту сваког другог дана, стим што један дан ради од 07 до 19 часова, други дан му је пауза, и тако се циклус понавља, а да тужени приликом обрачуна и исплате зараде тужиоцу, зараду није увећавао по основу сменског рада за 8,9 % сходно одредби члана 38 став I тачка 4 ПКУ. Тужени тужиоцу рад у смени није вредновао кроз основну зараду јер тако вредновање мора бити недвосмислено исказано у исплатној листи запосленог и као такво предвиђено општим актима, а што не произилази из исплатних листа, нити је било предвиђено колективним уговорима који су се примењивали у утуженом периоду

Првостепени суд образлаже да је из налаза и мишљења судског вештака, а након увида у исплатне листе за тужиоца и евиденцију радног времена закључио да тужени, приликом обрачуна зараде тужиоцу исту није увећавао за рад у смени, у ком смислу је и усвојио тужбени захтев, а висину исте утврдио из налаза и мишљења судског вештака, на који ни странке нису имале примедби.

Првостепени суд, даље, образлаже, а на околност да ли је тужиоцу у спорном периоду извршена и исплаћена накнада зараде за време коришћења годишњег одмора сходно одредбама важећег Закона о раду и колективног уговора туженог суд се руководио одредбама Закона о раду и важећег колективног уговора у периоду који је предмет спора и налазом вештака економске струке, па је утврдио да обрачун и исплата наведене накнаде није извршена у складу са одредбама Закона о раду и аката туженог предузећа и да тужени приликом обрачуна и исплате накнаде зараде тужиоцу за време коришћења годишњег одмора у спорном периоду није имао у виду увећање које тужиоцу припада по основу сменског рада. Вештак је утврдио да је тужиоцу у периоду од 01.11.2016.године до 31.10.2019. године, у складу са чл. 42. ПКУ исплаћена мања накнада зараде за време коришћења годишњег одмора у укупном износу од 10.646,80 динара.

Имајући у виду да је тужени у утуженом периоду тужиоцу исплатио зараду коју није обрачунао у складу са Законом о раду, у обавези је да тужиоцу накнади штету сходно чл. 164. Закона о раду и чл. 154. ст. 1. Закона о облигационим односима, односно да тужиоцу исплати разлику зараде за наведени период и накнаде зараде за време коришћења годишњег одмора, као и да на досуђене износе накнаде уплати за тужиоца доприносе за пензијско и инвалидско осигурање код Републичког фонда за ПИО сходно чл. 2, 3. и 51. Закона о доприносима за обавезно социјално осигурање („Службени гласник РС", бр. 84/04.....5/16).

Међутим, на овако утврђено чињенично стање првостепени суд је погрешно применио материјално право, због чега је првостепена пресуда преиначена.

Правилно је првостепени суд утврдио да је тужилац у утуженом периоду радио код туженог у периоду од 07,00 до 19,00 часова сваки други дан, као и да тужилац није

мењао смене, већ да је у континуитету сваки други дан радио у истом термину од 07,00 до 19,00 часова.

Одредбом члана 7 став 2 тачка 2 ПКУ за ЕПД је прописано да послодавац доноси одлуку о распореду, почетку и завршетку радног времена и то тако да на радним местима где процес рада траје непрекидно се рад организује у сменама, при чему се под сменским радом подразумева рад у две (по 12 сати) или више смена (по 6 или 8 сати), у току радног дана, када на истим средствима рада, раде наизменично најмање два запослена или две групе запослених, при чему измена смена може бити континуирана или са прекидима (дисконтинуирана) током одређеног периода дана или недеље, а што је и случај у конкретној ситуацији.

Чињеница да је тужилац сваки други дан радио у периоду од 07,00 часова до 19,00 часова не води закључку да је тужилац обављао сменски рад. Он је обављао рад у једној смени која је трајала 12 сати, смену није мењао, дакле, није било ситуације да је радио један дан од 07,00 до 19,00 часова, а други дан да не ради, па трећи дан од 19,00 до 07,00 часова, већ је у континуитету сваки други дан обављао рад у једној смени која је трајала 12 сати, из чега следи закључак да тужилац није радио у смени и такав рад није сменски рад, те му не припада увећање зараде за сменски рад предвиђено Посебним колективним уговором за ЕПС у износу од 8,9%, због чега је тужбени захтев тужиоца за исплату увећане зараде по основу сменског рада неоснован и као такав одбије.

Такав закључак заузео је и Уставни суд у својој одлуци Уж 575/2011 у којој је констатовано да нема сменског рада у ситуацији где се одређени дан ради дуже од пуног радног времена, а потом у зависности од тога да ли се рад обављао од 07,00 до 19,00 часова или од 19,00 до 07,00 часова, запосленима следује један, односно два слободна дана, да би наредног дана опет радио дуже од пуног радног времена, односно да у конкретном случају, нема континуиране промене смене из дана у дан или из недеље у недељу или после одређеног броја радних дана.

С обзиром да рад тужиоца није сменски рад, то је првостепена пресуда преиначена и одбијен тужбени захтев тужиоца за исплату увећане зараде по основу сменског рада.

Такође, првостепена пресуда је преиначена и одбијен тужбени захтев тужиоца у делу у ком потражује накнаду штете због мање исплаћене накнаде зараде за време коришћења годишњег одмора, а ово због чињенице да му није извршно увећање зараде по основу сменског рада, за које увећање Апелациони суд налази да тужиоцу не припада из већ наведених разлога па тиме ни накнада штете због мање исплаћене накнаде зараде за време коришћења годишњег одмора.

Такође, преиначена је првостепена пресуда и одбијен тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да за тужиоца изврши уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање, с обзиром да ова обавеза зависи од основаности тужбеног захтева за исплату увећане зараде по основу сменског рада и накнаде за коришћење годишњег одмора, а за који захтев тужиоца Апелациони суд налази да је неоснован.

Решење о трошковима поступка садржано у делу става три изреке пресуде је потврђено за износ од 44.507,00 динара и то применом одредби члана 153 и 163 ЗПП-а, сразмерно успеху у спору, од 23.47%, те трошкови вештачења у износу од 10.000,00 динара, што је укупно 44.507,00 динара, са законском затезном каматом од извршности пресуде до исплате, а имајући у виду да је тужиоцу пресудом Основног суда у Лазаревцу, П1 907/19 од 29.03.2023. године, која је потврђена у ставу један изреке, пресудом Апелационог суда у Београду Гж1 1988/23 од 12.10.2023. године, досуђена накнада штете због мање исплаћене зараде за рад исте вредности на пословима “пословођа експлоатације дреглајна” за период од 08.05.2018. године до 31.05.2018. године и од 01.07.2018. године до 31.05.2019. године.

Решење о трошковима поступка садржано у преосталом делу става три изреке пресуде је преиначено за износ преко 44.507,00 динара до износа од 157.024,39 динара и одбијен захтев тужиоца, а ово управо с позивом на одредбу члана 153 став 2 ЗПП-а.

Тужилац је обавезан да туженом накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 24.306,00 динара и то за таксу за жалбу и одлуку другостепеног суда према ТТ.

У поступку жалбене контроле овај суд је имао у виду да је у делу става два изреке првостепене пресуде наведено да је тужени обавезан “и да плати све трошкове спора, са каматом почев од дана пресуђења до исплате”, али је нашао да је о трошковима спора мериторно одлучено у ставу три изреке ожалбене пресуде, због чега се назначена реченица показује као сувишна и као очигледна грешка у писању коју првостепени суд, сходно члану 362. Закона о парничном поступку, може у свако доба исправити.

Из напред наведених разлога, а на основу члана 165 ЗПП-а и члана 394 тачка 4 ЗПП-а, те члана 401 тачка 3 ЗПП-а, одлучено је, као у изреци.

**Председник већа-судија
Драгица Савељић Николић, с.р.**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**